

Grlica in sova.

Poletje je. Necega krasnega poletnega dne je zapustila grlica svoj dom in se spustila po polji in livadah, da se malo poigra po lepem, širokem svetu in se navžije divnih žarkov božjega solca, ter tudi založi kako zrnice rumene pšenice in si ugasi žejo z biserno rōso. In bilo jo je lepó videti, ko je ponosno letela od drevesa do drevesa, in ugodno jo je bilo poslušati, kadar je veselo gučala, kakor bi hotla s svojim gučanjem slaviti vsemogočnega stvarnika, od katerega ima toliko dobrega.

Le pogledjte jo, nà —, kako zaprhutne in zletí s košate jablane. Nekoliko kratí mahne s kreljutima in že je ondu na velikem hrastu sosedne livade. Ali kaj je to? Še dobro ne sede na zelene vejice, že obletava vsa plaha okolo hrasta ter golči z milim in ljubkim glasom. A tudi to ne traje dolgo časa; vzdigne se visoko v zrak in letí, kolikor najhitreje more, zdaj na levo, zdaj na desno, zdaj sèm, zdaj tjà, ter obletí velik krog; in predno bi udaril dlan ob dlan, evo je! že zopet je nazaj pri hrastu. Ali glej čuda! Ni priletela ona sama, nego ž njo je priletela cela tólpa krilatih ptic. Priletelo je ž njo več grlic, golobov grivnjačev, kósov, drozdov, škorcev in lastavic. Tudi žolne in vuge so prišle, a zna se, da ni manjkalo tudi premedénih vrabcev in jezikavih srak.

Vsa ta ptičja tólpa je udarila v glasen, daleč se razlegajoč vrišče in šumót. In kaj je vzrok vsemu temu, vprašali bode te radovedno, čimu ta vrišče in šumót? Vzrok vsemu temu je sirota sôva, katera je le za trenotek izlezla iz svojega skrivnega dupla, in ves ta vrišče in šumót znači krvavi boj proti njej.

Ni ne šala! Sovražnikov toliko število a ona sama. Brani se hrabro, to je res, in že je očutil mnogi izmed sovražnikov čvrstobo njenega kljuna, ali zamán, tudi njej je odletelo mnogo perja in na pol gola se mora umakniti nazaj v svoje temno duplo. Njeni sovražniki še nekoliko časa obletavajo hrast; krika in vika se polagoma izgubeva in naposled se razidó vsi kakor premagalei.

Jesen je. Ptice selilke, katere le toliko časa ostanejo pri nas, dokler jim naša gorkota ugaja in dokler jim ne izmanjka potrebne hrane, zapustile so že davno naše kraje. In prav so storile; kajti mnogo poprej, nego li druga leta, prilomastil je mrzli sever, hud mraz je začel nastajati in predno bi si bil človek mislil, bila je zima pred durmi.

Pticam selilkam, katere so, bodi si iz nemarnosti, ali pa vsled skrbi za svoje mladiče, ostale še pri nas, ne bode se dobro godilo. Sirote bodo morale poginiti. Med temi nesrečnicami je bila tudi naša grlica. Nu, ako bi bila sama, ne bilo bi jej toliko sile; ali ž njo vidimo mlado grlico, za katero jo bolj skrb mori, nego li za samo sebe. Sirotama je glad in zima že toliko nahudila, da sti skoraj na polu mrtvi. Ali upanje ju tolaži... nastalo bode boljše vreme, medve se bovi okrepčali in bovi šli za našimi tovarišicami.

Ali večkrat je upanje prevarljivo. Necega dne je začel sneg padati v debelih in gostih kosmih na zemljo. To je bila za grlico velika nesreča. Ako si ne dobóde kje varnega zatišja, ne preostaje jej družega, nego žalostno poginiti s svojo hčerko. Zatorej leti s svojim mladičem, leti, da se ugreje in poišče kacega dupla. „Glejte, mati!“ reče mlada grlica, „ondu v ónem hrastu je veliko duplo, skrijve se vanje.“ — Nu pa idive,“ reče starka, in šli ste k hrastu. Prišedši tja, gresti naravnost v duplo. Iz začetka niste ničesar videli, ker je bilo pretemno. V tem hipu se zasliši glas: „Kdo je takó predrzen in me vznemirja v mojem stanovanji?“ Stara grlica pogleda nekoliko bolje, in kako se ustraši, ko vidi pred seboj sôvo. Nu kmalu se opogúmi ter reče preponižno: „Prosim vas, draga sôva, oprostite mi, da vas vznemirjam v vašem stanu. Dve nesrečnici imate pred seboj. Zakasnila sem pot v toplejše kraje, a zunaj je huda zima, in poleg mene vidíte mojo mlado hčerko. Poginevi obé, ako se naji ne usmilite ter nama ne privolite prenočiti pri vas. Usmilite se naji, usmilite, predraga sôva!“

„Hù,“ odgovori sôva, „mar me ne poznaš več? Ali se ne spominaš, kako si tega leta celo tólpo ptic nahujskala proti meni? In zaradi česa? Kaj in koliko vam sem naredila kvare? Glej, še celó ljudjé, ki nan pticam niso prijatelji, in če nam so, to so nam le zaradi svoje koristi, ti ljudjé me ne preganjajo, marveč me še cené, a pred vami se niti pokazati ne smem na svetlobo božjo. Nu, dosti je. Lahko bi se zdaj maščevala nad teboj, aš tega storiti nočem, ker si dosti kaznovana. Prenosišča ti pa nikakor dati ne morem. Zapusti me in nikoli več se ne prikaži pod mojo streho. Za tebe je svetloba, za mene temóta. Vsacemu svoje. Z Bogom!“

Stara in mlada grlica sti morali vén. Družega jutra na vse zgodaj je šel neki kmet po drva. Na poti najde dve popolnem onemogli, prezeblí in

na pol mrtvi grlici. Vzame ju s seboj. Domá ju ogreje in nahráni, in grlici sti oživeli. Vso zimo sti ostali pri tem kmetu, in kadar je prišla vesela vzpomlád ter se je zemlja zopet ogrnila v praznično obleko, vzel ju je kmetič na roko, odnesel na polje in jima dejal: „Z Bogom, dragi moji grlici, idita v svet, in uživajta zlato svobodo!“ To je bil dober človek. Otroci, posnemajte ga!

Š. K.

Arabec in kača.

Nek Arabec, rodom iz plemena znanega zaradi roparstva, jezdil je po stepi na svojem hitrem velbljodu; hitel je takó naglo naprej, da je prah v daljavo pokazoval njegov pot. Bil je oborožen z dolzim kopjem, ker je nameraval napad na oazo. Kar zagleda, kakó se vali gost dim iz necega kraja brezkončne stepe. Arabec jezdi tja in najde ostanke veliegega kupa lesá, sredi katerega se je zvijala kača in se ni mogla nikakor osvoboditi. Ko je ta zagledala Arabca, začela je sikati in rekla po človeško, dovolj razumljivo: „Sluga božji, pomagaj mi, reši me smrti!“

Arabec je privezal na kopje torbo svojega velbljoda in jo nagnil na kúp. Kača je zlezla takój vanjo, potem lezla dalje po kopji, po roki, na vrat, ovila se je okolo njega in pričela dušiti svojega rešitelja. —

„Kaj delaš?“ vzdihnil je s trudom Arabec.

„Ne čutiš morda, kaj delam?“ odgovorila mu je kača: „morim te.“

„A zakaj vender, milostivi Bog! Védi, jaz sem ti življenje otel!“

„Brez sumnje je takó; in kdo ne plača na tej zemlji dobro s hudim?“

„Ti to takó misliš!“

„Ne, saj je vender vse tega mnenja!“

„Nemogoče! — Oprosti me malo okolo grla in vprašal bodem tri, če govoriš pravo. Potem užé stori, kar hočeš!“

„Naj hode!“

Šla sta. Jezdec je jedva dihal pod svojim ostudnim ovratnikom. Prijezdila sta k studencu in obstala. Človek vpraša: „Poslušaj čista voda, povej mi resnico! Rešil sem to kačo iz ognja, a ona me hoče iz hvaležnosti zadušiti; pravi, da se na zemlji vsigdar plačuje dobro z hudim.“

„Prav imá,“ odvrne studenec. „Tu poglej: moja voda je svitla in čista, radovoljno pojim ljudi in velbljode, kadar se ob meni ustavi karavana; dajem jim vode, da se umivajo pred molitvijo, rešujem jim življenje v tej žalostnej, brezvodnej pustinji. In kako blagodarnost (hvaležnost) njihovo gledam? — Kadar odhajajo, brusijo v moje vode razno kamenje, smeti, in kalé njih jasnost.“

Pri teh besedah je stisnila kača silnejše grlo Arabca, in vzkliknil je od bóli. Odšla sta naprej. — Glej! na kraji oaze ziblje se veličastno kodroglavata palma. Nesrečni Arabec pové jej kaj in kakó.

„Kača ima pravo,“ odgovori palma. „Glej, jaz dajem tujcem senco in hrano. Kadar jih je volja oddahnuti in se najesti mojih sočnih (sočnatih) plodov, — kaj počnó? Listje, veje in skorjo mi trgajo, naredé ogenj, in — zdaj pazi! — obsečejo me, kakor so užé obsekali moje sestre, in delajo si kóle za ograjo ali stebre za šotor.“